

De asemenea s-a hotărât să fie continuate cercetările arheologice pentru întregul complex arhitectonic, cercetări făcute de către un colectiv sub egida Institutului de arheologie al Academiei de Științe Sociale și Politice, în așa fel încât întreaga investigație să fie încheiată în cursul anului 1971.

Direcția monumentelor istorice va trebui ca pînă la 1 ianuarie 1971 să elaboreze un program de lucru cu termene precise pentru studiul, proiectarea și execuția următoarelor obiective:

– amenajarea spațiului de la vest de biserică, inclusiv casa egumenească și paraclisul;

– amplasarea și realizarea unui nou muzeu pentru expunerea colecțiilor existente;

– sistematizarea integrală a spațiului interior și exterior a complexului mănăstiresc.

RADU FLORESCU și
LUCIAN ROȘU

SISTEMATIZAREA ANTICHITĂȚILOR DOBROGENE

În ziua de 16 octombrie 1970, a avut loc la Constanța o consfătuire privind necesitățile de restaurare și valorificare a antichităților din județul Constanța. Au participat reprezentanți ai forurilor județene de partid și de stat, ai Academiei de Științe Sociale și Politice, ai C.S.C.A. (Direcția muzeelor, Direcția monumentelor istorice și Redacția muzei și monumente), directori ai unor mari muzee din țară.

În cadrul consfătuirii s-a scos în evidență faptul că modernizarea rapidă a teritoriului județului impune o mai bună cunoaștere a antichităților și o intervenție rapidă și eficientă peste tot acolo unde este cazul; pe de altă parte, ridicarea continuă a nivelului cultural al publicului și dezvoltarea turismu-

lui cer o valorificare din ce în ce mai complexă și mai largă a monumentelor.

S-a constatat cu acest prilej că, în general, nu există o evidență la zi a urgenței intervențiilor la monumente și, de asemenea, că baza tehnică a lucrărilor la aceste monumente este sub nivelul dorit.

S-a accentuat în continuare obligativitatea asigurării unei asistențe de specialitate în restaurarea tuturor monumentelor cercetate și o mai bună coordonare și corelare a lucrărilor de cercetare cu cele de restaurare.

Pentru o rezolvare rațională și completă a tuturor acestor probleme s-a constituit un colectiv, sub conducerea vicepreședintelui C.S.C.A. Ion Moraru, care să elaboreze un proiect general de sistematizare a antichită-

ților din toată Dobrogea. Din acest colectiv urmează să facă parte reprezentanți ai celor două județe (Tulcea și Constanța).

Prin proiectul general de sistematizare a antichităților dobrogene se urmărește asigurarea intervențiilor eficiente și proporționale pentru salvarea și valorificarea monumentelor deja cercetate; o dezvoltare rațională a cercetărilor la monumente în funcție de necesitățile de salvare și valorificare a patrimoniului monumental; mijloace materiale și tehnice necesare acestor operații; o evidență științifică complexă care să permită o protecție eficientă a tuturor antichităților de pe teritoriul Dobrogei; în sfârșit corelarea optimă între operațiile de cercetare, conservare și valorificare.

L. R. și R. F.

PRIETENII MONUMENTELOR

La sfârșitul lunii octombrie 1970 a avut loc la Tulcea o acțiune de larg interes, cu urmări dintre cele mai însemnate pentru viitorul monumentelor și rezervațiilor naturale din nordul Dobrogei: constituirea – în urma unei decizii a Comitetului executiv al Consiliului popular județean – Asociației pentru ocrotirea monumentelor.

Dorind reînnoirea unor vechi și valoroase tradiții ale muncii culturale dobrogene, în care s-au remarcat personalități de renume ale vieții noastre științifice (Gr. Toalescu, Constantin Moisil), inițiatorii acestei tinere instituții o doresc eficiente și cu un real prestigiu.

Ideea înființării unei asemenea Asociații nu s-a născut pe un loc gol: ea este consecința firească a unei rodnice activități educative, de multă vreme în atenția inimosului colectiv al muzeului tulcean. Astfel, credem că nu este lipsit de interes să amintim, chiar în acest cadru, existența unui cerc al prietenilor muzeului, cu secții de acvaristică, taxidermie și arheologie, în care sînt antrenați în special elevii liceelor din orașul de reședință al județului.

Activitatea membrilor se desfășoară urmărindu-se în principal două aspecte: pregătirea practică a elevilor care doresc să se specializeze în științe naturale sau istorie și dotarea școlilor cu materiale didactice rezultate în urma săpăturilor arheologice sau din lucrul în atelierele muzeului. Acțiunea, dînd rezultate nebănuite, s-a hotărât să fie îmbogățită și să i se creeze un cadru potrivit noilor atribuții. Astfel s-a născut **Asociația pentru ocrotirea monumentelor**, care s-a bucurat de la început de sprijinul neprecupețit al organelor locale de partid și de stat.

În intenția organizatorilor, Asociația va permite realizarea unui triplu scop: practic, cultural-educativ și științific.

De altfel, în proiectul de statut se prevăd următoarele: „**Asociația pentru ocrotirea mo-**

numentelor se organizează cu scopul de a da viață tuturor legilor și hotărîrilor statului și ale organelor conducătoare locale referitoare la ocrotirea, salvarea și valorificarea cultural-educativă a întregului patrimoniu muzeistic de stat format din: monumente și rezervații ale naturii, monumente istorice și piese de muzeu. Ea are menirea de a răspîndi în rîndul publicului larg interesul pentru frumusețile naturii, pentru antichitate și pentru arta populară.

Activitatea Asociației se va desfășura prin: a) conferințe, filme și comunicări cu teme referitoare la monumentele din județul Tulcea; b) publicații și articole în presă, editarea de pliante, afișe și reviste; c) organizarea de expoziții temporare cu subiect de specialitate; d) excursii de interes științific.

Asociația poate stabili legături cu societăți și comisii similare din țară ca: Comisia monumentelor naturii; Comisia Națională a muzeelor. Prin intermediul Comisiei Naționale – I.C.O.M. și a Comisiei monumentelor naturii va putea să participe la congrese de specialitate, să invite conferențieri etc.

Asociația poate să facă propuneri de noi monumente și noi rezervații precum și de modul cum trebuie să fie apărute sau salvate de distrugerii. Sesizează orice descoperire de piese muzeale care necesită salvarea lor.”

Pentru împlinirea acestor deziderate, organizatorii consideră, pe bună dreptate, că Asociația trebuie să aibă un caracter de masă, să antreneze un număr cît mai mare de membri, din întregul județ, să fie deschisă oricui manifestă înțelegere și respect pentru istoria, frumusețile și bogățiile naturale ale Dobrogei. Se va crea astfel o rețea de entuziaști, care vor controla efectiv, la fața locului, buna păstrare a bogățiilor istorice și naturale nord dobrogene, sarcină de mare însemnătate, mai ales în ultima vreme,

cînd pasiunea unor „colecționari” particulari pune în primejdie însăși existența monumentelor.

O altă sarcină a membrilor, organizați pe comune, va fi întreținerea monumentelor și semnalarea oricărei descoperiri arheologice Muzeului și conducerii Asociației.

În ziua de 23 octombrie la sediul Muzeului a avut loc ședința de constituire a **Asociației pentru ocrotirea monumentelor** din județul Tulcea, manifestare la care au participat reprezentanți ai Direcției muzeelor, Direcției monumentelor istorice, Comisiei monumentelor naturii și numeroși muzeografi din țară.

De la bun început trebuie să remarcăm faptul că ședința de constituire a devenit, datorită problemelor de mare actualitate ridicate de participanți, o ședință de lucru.

Astfel, în intervenția sa, tovarășul Radu Florescu, referindu-se la modul de constituire al muzeelor școlare a arătat că trebuie combătut procedeul potrivit căruia aceste unități sînt organizate în urma unor așa-zise „săpături arheologice” inițiale și conduse de cadre didactice locale, pline de entuziasm dar nu și de priceperea necesară. Arheologia, a spus domnia sa, este o problemă prea serioasă pentru a fi lăsată la îndemina unor amatori.

Aceeași temă a fost atacată și de către Adrian Rădulescu, directorul Muzeului de arheologie Constanța, care a precizat că formarea unui muzeu școlar trebuie făcută sub directă supraveghere a instituțiilor autorizate.

În unanimitate, participanții la ședința de constituire a Asociației pentru ocrotirea monumentelor au fost de acord că inițiativa Muzeului din Tulcea constituie un îndemn și un exemplu care merită a fi urmat.

M. D.